

Toespraak door Jan Peumans Vlaams Parlementsvoorzitter

24 september 2012

Opening Parlementair Jaar - Septemberverklaring

Beste collega's,
dames en heren ministers,
beste medewerkers van het Vlaams Parlement,
geacht publiek,

Ik heet u van harte welkom. Ik hoop dat u een verkwikkende vakantie achter de rug hebt en klaar bent voor een ongetwijfeld boeiend werkjaar. Mede namens de andere leden van het Bureau, dank ik u voor het vertrouwen. Ik wil hier nog eens benadrukken dat ik de voorzitter ben en zal zijn van alle 124 Vlaamse volksvertegenwoordigers, zonder een onderscheid tussen de meerderheid en de oppositie te maken.

Behalve de hernieuwing van het Bureau vormt de aanleiding voor deze openingszitting de Septemberverklaring van de Vlaamse regering. De minister-president zal daarin de algemeen maatschappelijke situatie bespreken, de beleidsvoornemens van de Vlaamse ministers bekendmaken en de krachtlijnen van de begroting aangeven.

Het federale parlement begint zijn nieuwe zittingsjaar op 9 oktober. Daar zal de federale premier geen State of the Union presenteren. Die komt er pas na de gemeenteraadsverkiezingen van 14 oktober. Knopen worden best in een sereen klimaat doorgehakt, luidt de verklaring.

Het gegeven van gemeenteraadsverkiezingen geldt nochtans ook voor de Vlaamse regering. Ik kan mij alleen maar verheugen dat de Vlaamse regering zich niet door externe factoren laat opjagen of beïnvloeden.

Bij die gemeenteraadsverkiezingen zijn ook talrijke leden van ons parlement kandidaat. Een lokale verankering is voor een politicus belangrijk en noodzakelijk. Ik wens daarom iedereen succes toe. Maar ik maak van de gelegenheid ook gebruik om u te wijzen dat de campagne geen excuus of alibi zijn om uw parlementair mandaat, dat een voltijds mandaat is, te verwaarlozen.

Dames en heren,

Deze week, meer bepaald op 27 september, is het precies 700 jaar geleden dat hertog Jan II van Brabant het charter van Kortenberg ondertekende, een keure die heel wat rechten en vrijheden toekende aan de zes chartersteden: Brussel, Antwerpen, 's Hertogenbosch, Leuven, Tienen en Zoutleeuw.

Na de Magna Carta van Engeland is dit het tweede document van die aard in de Westerse geschiedenis, het eerste op het Europese continent. Het charter van Kortenberg belooft eerlijke rechtspraak, legt bindende regels vast voor de inning van belastingen en – belangrijk voor ons als volksvertegenwoordigers – voert een parlement in. Dat regelmatig vergaderend, ingezworen parlement kreeg na zijn oprichting het recht het land te beheren. Het werd de parlementsleden desnoods toegestaan om in opstand te komen indien de vorst de wetten aan zijn laars lapte.

Het charter van Kortenberg is met andere woorden de grondslag van onze Westerse parlementaire democratie. Een traditie waarin ook het Vlaams parlement, waarvan we vorig jaar de 40ste verjaardag mochten vieren, zijn plaats heeft.

Ons Vlaams Parlement is in die vier decennia van zijn bestaan steeds meer een speler mét toegevoegde waarde in het Vlaamse politieke bedrijf geworden.

Om die richting te blijven uitgaan, moeten we onze basisopdrachten op een ernstige wijze blijven uitoefenen: ontwerpen en voorstellen van decreet behandelen, de regering controleren en toezien dat de uitvoerende macht als een goede huisvader de centen beheert.

Een van de elementen die er toe bijdragen dat het parlement zijn controlerecht kan uitoefenen en zijn democratische legitimititeit kan verhogen, is dat de regering het parlement in een zo vroeg mogelijk stadium bij de regelgeving betreft. Het uiteindelijke doel is dat het Vlaams Parlement daardoor ook mee richting kan geven aan het beleid.

Dat kan bijvoorbeeld door te werken met visienota's, witboeken en groenboeken.

In de pers vernam ik twee weken geleden dat minister-president Peeters opdracht heeft gegeven om een groenboek over de implementatie van de zesde staatshervorming op te stellen. Het groenboek zal beschrijven hoe de praktische overheveling van extra bevoegdheden in de beleidsdomeinen gezondheid, gezin, arbeidsmarkt, wonen, justitieel beleid en sociaal-economisch beleid zal gebeuren. De minister-president kondigde bij die gelegenheid ook overleg met de sociale partners aan.

Ik wil op deze plaats er op aandringen dat ook het Vlaams parlement zo snel mogelijk bij de overheveling van bevoegdheden wordt betrokken. Het Vlaams parlement zal, overigens net als de andere deelstaatparlementen in dit land, immers over veel meer beleidsruimte beschikken dan het federale niveau.

Dat vergt ook een aanpassing van werken in dit parlement. Niet alleen moeten er een aantal nieuwe commissies opgericht worden. Ik denk dan ook, zoals al aangegeven in mijn beleidsplan, aan een opvolgingscommissie Staatshervorming om met de vinger aan de pols deze bevoegdheidsoverdrachten van nabij te volgen. En net als de administraties van de uitvoerende macht zal onze eigen administratie moeten versterkt worden om deze extra bevoegdheden ordentelijk te organiseren. Dat wordt een boeiende uitdaging wanneer de staatshervorming op het federale niveau eenmaal echt in de steigers staat.

Meer in het algemeen maak ik van de gelegenheid gebruik om de Vlaamse regering aan te porren om niet tot het laatste moment te wachten om dringende en belangrijke ontwerpen van decreet bij het parlement in te dienen. Het voorbije werkjaar zijn zomaar even 85 ontwerpen van decreet ingediend, waarvan 30 na het paasreces. Ons parlement verdient beter: we moeten de nodige tijd krijgen om belangrijk maatschappelijke onderwerpen op een rustige manier te bespreken en te behandelen.

Dames en heren,

Een dynamisch parlement kan niet zonder een dynamische administratie.

Als er de voorbije periode voorstellen geformuleerd werden of aanzetten gegeven werden om de werking van dit parlement te verbeteren, dan is dat in niet geringe mate te danken aan de professionele ondersteuning vanwege het Algemeen Secretariaat. Ik wil de secretaris-generaal en haar medewerkers daarom ook van harte danken voor hun dagelijkse inzet.

Beste collega's,

Ik hoop, of liever: ik reken op een Vlaams Parlement dat ook dit komende zittingsjaar levendig en gedreven zal functioneren. Hierin is zowel voor de leden van de meerderheid als voor de leden van de oppositie een belangrijke rol weggelegd. Ik reken op uw constructieve bijdrage, in een sterk Vlaams Parlement, ten voordele van de Vlaamse burger en van een nog krachtadiger Vlaanderen.

Ik dank u.